

Oli aivan tavallinen syksyinen maanantaiaamu Helsingissä, Vallilassa, nelosluokkalaisen pojan kotona. Kohta pitäisi lähteä kouluun. Hän ei jaksaisi millään. Silmät aristivat valoa, päätä särki ja jalat olivat kuin spagettia. Onneksi uunituoreen sämpylän hurmaava tuoksu houkutti häntä heräämään. ”Tules aamiaiselle”, äiti pyysi ja toi sämpylät pojan huoneeseen. ”Eikös maistukaan? Pitääkö minun syödä nämä itse?” ”En usko, mutta hetki tässä menee. Nimittäin ylös nouseminen on kaikista vaikeinta”, poika vastasi. Hän nousi verkkaisesti ylös sängystä, käveli vaatekaapille ja otti sieltä collegepuseron, harmaat puuvillaverkkarit ja sukat. Poika puki ne päälleen. Aamupalaa oli sämpylän lisäksi kinkkua, meetvurstia, juustoa, kurkkua, tomaattia ja salaattia. Poika otti sämpylän, teki siihen viillon ja laittoi sinne voinkareen ja meetvurstin. Se oli paras aamiainen pitkään aikaan. ”Et yleensä tee näin hyvää aamiaista näin aikaisin aamulla, äiti”, poika sanoi suu täynnä sämpylää. ”En tee, en, mutta tänään olen jotenkin erityisen hyvällä tuulella.” ”Okei.” ”Kello on jo puoli kahdeksan, nyt sinun pitää lähteä kouluun”, äiti sanoi. ”En halua”, poika sanoi. ”Mikset halua? Sinullahan on siellä paljon ystäviä.” ”Minulla oli paljon ystäviä, ei ole enää.” ”Miksei? Onko sinua kiusattu?” ”Ei – tai tavallaan. Kouluun tuli yksi uusi oppilas.” ”Kiusaako hän sinua?” äiti kysyi hämmentynyt ilme kasvoillaan. ”En halua kertoa”, poika vastasi. ”Kyllä sinä voit kertoa minulle, Isto”, äiti sanoi. ”Äh – selvä. Hän on jo nyt koulun suosituin oppilas – ja pelätyin, Isto sanoi, ”kukaan ei uskalla väittää hänelle vastaan. Ja sitten hän on perustanut jengin. Alatko tajuta? Koska jengi kiusaa minua, kaikki muutkin kiusaavat”. ”Aika ristiriitainen tilanne”, äiti sanoi, ”mutta sinun on mentävä kouluun.” ”Joo, tiedän, pakkohan sinne on mennä vaikka ei mieli tekisikään”, Isto sanoi ajatellessaan jotain ihan muuta. Hänellä oli suunnitelma. ”No, yritä pärjätä, hei hei”, äiti sanoi. ”Hei hei”, Isto vastasi ja lähti ovesta ulos. Minä en aio mennä sinne kiusattavaksi, hän ajatteli päässään. On ehkä vain parempi, jos lähden johonkin paikkaan, joka on täältä kaukana. Isto meni kuusi kerrosta hissillä alaspäin ja tuli katutasolle. Hän käveli ulos ulko-ovesta ja näki edessään ratikkakiskot ja autotien, jossa kulki paljon autoja. Jos hän menisi kouluun, hän kääntyisi vasemmalle, mutta nyt hän lähti oikealle. Isto ei saanut vielä mennä koulua kauemmas, koska hänen äitinsä oli näin käskenyt. Mutta nyt hän ei piitannut äidin neuvoista, vaan jatkoi matkaa itsepäisesti kohti Kalliota. Kalliolla Isto näki paljon opiskelijoita, töihin meneviä aikuisia, vanhuksia aamukävelyllä ja koirien ulkoiluttajia koirien kanssa. Isto ei tuntenut Helsinkiä läheskään yhtä hyvin kuin ikätoverinsa, koska ei saanut lähes koskaan mennä minnekään. Paitsi joskus kavereiden kanssa leikkipuistoon tai kirjastoon. Se Istoa harmitti. Hän käveli juuri Kallion kirkon ohi ja koko Kallion läpi, kunnes saapui Hakaniemeen. Isto oli jo kävellyt niin pitkälle, ettei enää tiennyt, missä oli. Hän ihmetteli, mikä tuo kauppahallin näköinen rakennus oli. Äkkiä Isto alkoi pelottaa, ja hänen mieleensä juolahti ajatus siitä, ettei enää koskaan pääsisi takaisin. Mutta ei se häntä lannistanut, vaan hän jatkoi matkaa. Isto huomasi kutosen ratikan kiitävän Hakaniemen hallin ohitse ja lähti juoksemaan sen perään toivossa, että ehtisi ajoissa ennen ratikkaa seuraavalle pysäkillä. Ja niin hän ehtikin. Hän rojahti raitiovaunun penkille hengästyneenä ja huohottaen. Isto väsytti kamalasti. Hän sulki simänsä ”hetkeksi” ja nukahti. Hän näki unta, että oli kotona jouluaattona juuri maistamassa herkulliselta tuoksuvaa joulukinkkua – ja sitten, yhtäkkiä, joku, jolla oli yhtä pieni pää kuin käärmeellä, verestävät, kuvottavat silmät ja undulaatin vartalo, tuli herättämään hänet. Ei mennyt puolta sekuntiakaan, kun Isto jo oli rääkäissyt kuin sumusireeni, niin, että koko kortteli oli kaikunut puoli minuuttia. ”Heh, pöljiä on helppo huijata”, kummajainen naurahti ja otti kokovartaloasun pois päältänsä. ”Sinä – miten – mutta!” Isto ihmetteli, eikä saanut sanottua mitään kunnolla. ”Niin niin, toi äskeinen oli vaan pieni kepponen! Ai että ku meet helposti lankaan!” ventovieras mies sanoi käkättäen ja ilkeästi virnuillen. ”Ja sekö oli sinusta niin kamalan hauskaa?” Isto ärähti.

"Anteeks nyt vaan, mut sä oot tainnu vähän nukahtaa pommiin, koska nyt on jo ilta ja sait ihan ansios mukaan! Ja mä oon muuten tän sporan kingi, nimittäin kuski", mies sanoi, "kaiken lisäksi sä matkustit vielä pummilla! Nyt ei sun vanhemmat kyl riemastu!" "Missä me nyt olemme?" Isto kysyi yrittäen vaihtaa puheenaihetta. "Noh, me ollaan Hietalahdessa, jäbä, kuis kaukana mahdat asuu?" mies sanoi. Isto ei ollut koskaan kuullutkaan Hietalahdesta. Se ei sanonut hänelleen mitään. "Öh – tiedätkös, missä päin on Vallila? Isto kysyi. "Kyl sinne hetken kävelymatka on!" mies sanoi vahingoniloisena, "kunhan seuraat näitä ratikkakiskoja, pääset ajallaan perille." "Jaahas", Isto sanoi ja lähti. Hän käveli ratikkakiskoja vierellä, kuten mies oli kehottanut. Isto tuli risteykseen, jossa toiset kiskot kääntyivät oikealle ja toiset jatkoivat suoraan. Isto ei muistanut, kumpia kiskoja pitkin kutosen ratikka oli kulkenut. Niinpä hän kääntyi oikealle. Kun Isto oli kävellyt hetken, hän huomasi Sörnäisten metroaseman. Ei hän siitä välittänyt, vaan jatkoi matkaa. Siinä samassa japanilaisturistiryhmä juoksi Iston luokse kamerat kädessä. Yksi japanilaisista kysyi Istolta: "Where is the center of Helsinki?" "Öö – I can't speak English", Isto vastasi kömpelösti. Hän oli oppinut joitain helppoja lauseita englannin tunnilla. "Okay, have a nice day, boy!" japanilainen sanoi ja lähti ystäviensä kanssa pois. Isto huomasi yhtäkkiä, että hän oli kävellyt täysin väärään suuntaan. Ei hän jäänyt odottelemaan, vaan pinkaisi juoksuun. Isto joutui pujottelemaan ihmisten välistä kuin Kalle Palander. Vahingossa hän tönäisikin yhtä naista, joka horjahti ja oli kaatua mäyräkoiransa päälle. Isto pyysi nopeasti anteeksi ja jatkoi juoksemista. Nainen mulkaisi Istoa kylmästi. Hetken päästä hän tuli risteykseen, jossa oli äskettäin ollut. Niinpä hän yritti uudestaan, mutta meni tällä kertaa suoraan eteenpäin. Hän juoksi ja juoksi, kunnes saapui vihdoinkin Kallioon. Sitten Isto muisti, että hänen kummitätinsä asui Kalliossa. Kallion kirkon vieressä. Nyt olisi hänen vuoronsa kysyä ihmisiltä, missä Kallion kirkko on. "Anteeksi, tiedätkö missä päin Kallion kirkko sijaitsee?" Isto kysyi nuorelta mieheltä. "Siis, kysyitsä jotain? Kun mulla oli nää kuulokkeet päässä?" mies sanoi. "Että tiedätkö, missä päin Kallion kirkko sijaitsee?" Isto toisti. "No en mä nyt jaksa jäädä tähän juttelee, mulla on kiire", nuori mies sanoi. Isto ei voinut käsittää aikuisten typerää käytöstä. Vai muka niin kova kiire, ettei kerkeä lasta auttaa! Pyh! Isto yritti uudestaan: "Anteeksi, tiedätkö missä päin on Kallion kirkko?" "Ai Kallion kirkko vai? No, käänny ensiksi vasemmalle ja sitten kävele vain eteenpäin. Siellä se sitten on", vanha mummo sanoi. "Kiitos kovasti", Isto vastasi. Isto lähti kohti Kallion kirkkoa. Hetkinen... kukas tuolla kävelee... ahaa! Se on minun kummitätini! "Hei! Kummitäti!" Isto huusi, juoksi kummitätinsä luo ja halasi tätä. "liiik – kuka sinä olet? Ja mitä teet?" nainen huusi. Tämän täytyy olla painajaista, Isto ajatteli. Ei hän olekaan kummitätini. "Olen kamalan pahoillani, Isto sanoi posket punaisena, "erehdyin pahasti henkilöstä." "Käyttäydyt kuin raivopäinen kana!" nainen huusi raivoissaan, "nyt minä soitan vanhemillesi!" Nainen kaivoi puhelimen laukustaan ja siinä samassa Isto oli hävinnyt. "Se idiootti! Ärr!" nainen raivosi ja paiskasi käsilaukkunsa maahan. Poliisiauto sattui juuri kulkemaan naisen ohi. Auto teki komean U-käännöksen ja tuli naisen eteen. "Mitäs täällä on sattunut?" pitkä ja laiha poliisi kysyi. "No kun... joku poika tuli ja halasi minua! Se urpo luuli minua kummitädikseen!" nainen huusi. "Jaahas. Nainen taitaa olla sekopää. Viedään hänet putkaan ja kuulustellaan siellä", toinen poliisi sanoi. "Joo", toinen sanoi. "Ei, ei iii!" nainen huusi ja yritti rimpuilla pois poliisin otteesta. Hetken päästä poliisit olivat saaneet naisen autoon ja he olivat ajaneet pois. Huh! Kyllä oli jännä tyyppi! Suuttuu noin pienestä! Isto juoksi edelleen pelossa, että nainen seuraisi häntä. Sitten hän kääntyi kulman taakse ja odotti. Viiden minuutin kuluttua Isto tajusi, ettei nainen enää seuraa häntä. Hän tajusi myös sen, että seisoi kotiovensa edessä läikähtyneenä. "Isto!" äiti huusi iloisesti ikkunasta. "Siinähan sinä olet. Tule sisään." Isto istui ruokapöydän ääressä äitinsä kanssa. "Mitäs teillä oli tänään koulussa?" äiti kysyi.

”Öö – kaupunkisuunnistusta”, Isto vastasi. ”Oliko hauskaa?” äiti kysyi. ”Joo, olihan se ihan kivaa.” ”Mutta miksi tulit näin myöhään? Kello on jo yhdeksän.” ”Olin kavereiden kanssa.” ”Selvä, mutta nyt sinun pitää käydä nukkumaan, huomenna koulu alkaa jo kahdeksalta.” Isto oli onnellinen, että äiti oli kehottanut käymään nukkumaan, koska hän oli jo aivan puhki. ”Hyvää yötä”, Isto sanoi vielä äidilleen ja meni nukkumaan.